

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 frt — kr.
5 — —
2 — 50 —
1 — —

Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseik alk. szerint jutányos áron vezetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön bejelölésért 30 kr.

Világháború.

III.

Debreczen január. 17.

(R. A.) A világbéke megbontója csak terjeszkedő állam lehet. Ilyen az egyesítés óta Németország, mely azonban nem csak terjeszkedni óhajt, hanem a meglevőt is együtt akarja tartani. És főképpen azért kellett neki arra törekednie, hogy olyan szövetséget teremtsen, melylyel úgy közép, mint nagyhatalmi állását biztosítsa Európában.

Hatalmát fegyverének köszönheti s hogy ezt meg is tarthassa, fegyverben kell állania. Sedan óta viszi a vezérserepet, bár mindig kísért előtte a revanche-háború réme. És méltán is, mert Franciaországnak a történelem, a földrajzi viszonyok jogot adnak az elvesztett országrészekhez. Övé a föld, bárha a nép a németé.

Az északi Moloch is el lett szigetelve s ez vezette őket a szövetség gondolatára. Igaz ugyan, hogy a francia, szabad köztársaságnak örökös szégyene marad a zsarnok cárral való szövetség.

Nem is illenek össze, a szabadság harcossza s a népek letiprója.

A diplomácia azonban tul ment hamar ezen, mert politikai kényszerűség vitte rá e szövételkezésre.

Anglia különállását megtartotta és vagy a bíró, vagy pedig az intrikus szerepét játszotta, úgy a hogy saját érdekeinek legjobban megfelelt.

Határozottan azonban nem nyilatkozott soha, nagyon könnyen érthető okokból; mindazonáltal mindenki azt hitte, hogy különállása daczára, a hármasszövetség mellett foglal álláspontot.

Most azonban egy nem várt esemény új fordulatot adott Anglia politikájának. A leplezés és megalázás eszeveszett dühre lobbantotta. Ledobta a larczát s a maga mivoltjában lépett a porondra, hogy boszut álljon.

Megtagadta egész politikai multját s készebbnek nyilatkozott az orosz-francia szövetséggel új hármasszövetséget létrehozni, mintsem, hogy a jól megérdemelt megszégyenítést elviselte volna megadással.

A németek fiatal császárijának érelyes föllépését rokonszenvvel fogadtuk, mint a hogy rokonszenvünk e kicsiny, de önállóságára féltékeny Transwaalé volt, midőn Anglia aljassága köztudomású lett.

Mi megértettük a kis Transwaal, mert jól tudjuk, hogy mily drága kincse a nemzetnek a szabadság.

Mégis, ha diplomáciaiilag mérlegeljük az események súlyát, őszintén ki

kell jelentenünk, hogy a német császár feilépése csak mint egyéré helyeselhető, de mint diplomatáé, nem.

Ha a végeredményt tekintjük s számot vetünk az eshetőségekkel, úgy, bár nem könnyelműnek, de kissé elhamarkodottnak tartjuk a harcziás és provokáló hangu nyilatkozatát. Mint embert fiatalságával menthetjük ugyan, de mint császárt, népeinek atyját, szövetségeseinek vezérét, nem menthetjük semmiképpen sem. A politika higgadtságot, követel, mert ott nem egyének, hanem nemzetek jólétéről van szó.

Az új hármasszövetség nagy veszedelem lenne a réginek, mert az az európai egyensúly megbontására vezetne s ha csakugyan létesül, úgy kész azonnal az annyira rettegett világháború, melyet nemcsak a csatatéren, hanem a világpiacon is kellene viselnünk.

Előre látható, hogy az új hármasszövetség lenne a győztes.

Azzal, hogy mennyit veszítené Németország, nem akarunk foglalkozni, hanem, hogy mennyit veszítenénk mi a monarchianak a másik, a jobbik fele?

Gazdaságilag tönkre verve, politikailag megalázva, elvesztenők ama pozícióinkat, melyet a legsanyarubb viszonyok között is e saját életrealóságunkból kiküzdöttünk.

Kérdjük tehát, hogy mi jogon idézné elő romlásunkat a szövetségestárs? Vagy a világháború provokálásába nekünk Németország mellett nincsen szavunk? Hát rá vagyunk mi szorulva a gyámkodó vezetésre? Avagy kötelesek vagyunk mi feláldozni önmagunkat másért?

Ha a hármasszövetség a világháború iszonyatosságait akarja előidézni, úgy egyértelműleg kell eljárnia, úgy mint a békét is egyértelműleg védelmezte a népekből kisajtoló milliókból.

Nekünk sokba került már a béke, olyan sokba, hogy alig győzzük a békés hadviselés terheit. Mennyibe fog kerülni, vagyis inkább mennyibe kerülhetett volna a háború, ha Anglia az orosz-francia szövetség mellé állva, megüzente volna a háborút, mely nemcsak az anyaállamok, hanem a gyarmatok közt is folyónék?

S mi történnék akkor, ha a föld összes népei összegomolyodva a szenvedélyesség és a modern technikai eszközök minden erejével törnének egymás ellen?

Irtóztató volna e küzdelem, melyet talán kicsinyes ok, vagy egy gyarló ember — mert hiszen a tróntól a gunyhóig mindenütt csak azok vannak — meggondolatlansága idézett elő.

Ezért kell nekünk is a császári ház miniszterének külpolitikájába befolyást nyernünk, mert Ausztria utóvégre is mi mint teljesen független faktor, képezzük a hármasszövetség egyik főerejét s kell hogy szavunkat felemelhessük ott, a hol a mi separatisticus érdekeinkről van szó.

Nagyon s eléggé el nem ítélhetjük azon fejfogást, mintha Magyarországnak Ausztriával csak közös érdekei volnának. Ez határozottan nem igaz.

Ha a császári ház minisztere nem tud, nem tudja érvényre juttatni a mi követeléseinket ott, a hol nekünk követelni valónk van, akkor mért nevezi magát közös külügyminiszternek?

És ha Ausztria elég éreltyelen volna arra, hogy egy oly szövetségessel, mely önhatalmulag jár el a szövetségesek ügyében, azok hozzájárulása nélkül bele engedné sodortatni magát egy világháború harcnyalába, úgy nekünk jogunk van felmondani az engedelmességét, illetve a hozzájárulást.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház mai ülésében folytatták a belügyi tárcza részletes költségvetését. — Az ellenzék együttes tanácsban surlódások nagyon lehangolták a kormánypartot. A mai ülésen felszóllaltak: Bujanovich Sándor ki személyes kérdésben szólalt fel, majd Perezel Dezső, Ugron Gábor, Szalay, Vargics Imre, Kun Miklós és Hermann Ottó.

KÜLFÖLD.

Sertéspiacunk ellen. Ausztriában minden alkalmat megragadnak, csak hogy nekünk árt-hassanak, így az alsó-ausztriai tartománygyűlésnek tegnapi ülésén az országos kulturatanács által az allatorvosok napdíjainak felemelése iránt előterjesztett indítvány tárgyalásánál Steiner antiszemita megtámadja a magyar kormányt a sertésvész kiütése alkalmával tanúsított magatartása miatt. Galiczia és Magyarország szerinte a'andó járványfészkek. A kormány kötelessége a Magyarországgal folytatott kiegyezési tárgyalások alkalmával Ausztria érdekeit ez irányban is határozottan megóvni Magyarországgal szemben. Az országos kulturatanács indítványát ezután elfogadták.

Thun gróf bukása. Csehországban mindinkább az a nézet érvényesül, hogy a csehek a helytartó visszalépését jutalmul nyerték a támadásokért, melyeket Thun ellen úgy a szeptóban, mint a tartománygyűlésen intéztek. Némely körök a megtörtént demisszióban Badeni győzelmét látják, mint a kinek nézetei Thunétól már régóta eltértek. A megüresedett helytartói állásra jelöltül első sorban Bugnoy gróft emlegetik, a kinek Szilezia tartományi elnöke, Coudenhove gróf és Lobkovitz Ferdinánd herceg mellett a legtöbb sánsza van. Bugnoy kinevezése által Badeni gróf a cseh feudális nemességgel akarná a jó viszonyt fentartani.

A Wolafka példája.

P.-Ladányból írják lapunknak, a polgári házasságkötés alkalmából fölmerült alábbi esetet:

Egy idevaló református legény megszerezett egy szintén idevaló róm. kath. hajadont, s az viszont őt. Megegyeztek, hogy egymáséi lesznek. A leány szülei kezdettől nem jó szemmel nézték a viszonyt; azonban akadályt sem gördítettek annak folyása elé; olyan se hidegen, se melegen szemlélték az egészet. Beszéltek ugyan a leánynak ezt is, azt is, hogy ugyan te, hogy mehatsz reformátushoz stb; de végre belátván a dolog komolyságát, midőn a legény megkérte a leányt, nem minden húzódás nélkül, de mégis beleegyeztek a házasságba.

Mindkét fél családja azonban kikötött magának valamit. A vőlegény valónak a családja t. i. azt, hogy a leány adjon reversalist, hogy a születendő gyermekek a ref. hitben neveltesse.

A leány családja részéről viszont feltétlenül tüzetelt ki, hogy kihirdetés, esketés a kath. templomban történjék. — Eddig simán folyt a dolog. — Egészen másként alakult azonban a körülmények, midőn a legény és leány a helybeli plébános előtt megjelentek.

Ez értesülvén az előzményekről főként a reversalis-adásról, kijelentette, hogy ő se ki nem kirdeti, se meg nem esketi őket; a leányt azonkívül se meg nem gyóntatja, sem, ha meghal, el nem temeti. No jól van. Ez mindkét félnek nehezen esett, de azután ebbe is kezdtek bele törődni.

Ha nem esket a plébános, tehát nem esznek a templomban, vagy ha éppen kell, hát itt a református pap, megesket az szívesen. De ekkor felhívatta a plébános a leány anyját s el kezdte azt megdolgozni.

Beszélt neki arról, — hogy leánya megtagadta a hitét, s azt ő beírja egy nagy könyvbe, azt a nagy könyvet ő felterjeszti az er-ekhez, az megint a pápához terjeszti fel, s

így lesz a leánya, mint hitehagyott, megbélyegezve. Elmondta neki, hogy elkárhozik nem csak a leánya, de ő maga is, a miért elnézi, hogy gyermeke megtagadja a hitét. S e megdolgozás nem maradt magában. Rokonok nem rokonok mind előfoták az öreg asszonyt, a leányát, s beszéltek rémséges dolgokat, hogy azoknak a hajók kezdett ég felé állani. A viszály úszke oda dobott közéjük, s az lángra lobbant.

A leánynak megmondták kereken, hogy sohasem lesz azé a legényé.

Veszekedés czivakodás, szemrehányás, sirás, kérése, ebből áll a két család élete. A leány busul, holtra sirja magát. A legény halgat; de hallgatása véstjósól. Hanem az mindig. Mikor a p'ebánosnak hírül vitték, hogy azok a fiatalok mind a ketten előlk magokat, azt mondta volna, hogy: semmi kár; egy eretnekkel és hitehagyottal kevesebb lesz a világon.

Eddig a tényállás. Már most ki itt a hibás? Első sorban maga az állam, hogy kiadta kezéből azt a jogát, hogy minden esetben ő szabja meg a születendő gyermekek valóságát, hisz előre láthatta, hogy ebből mennyi torzalkodás fog keletkezni. Másodsorban az az egyház, mely a szeretet, a türelem, a béke tanait volna hivatva; h i r d e t n i és m e g v a l ó s i t a n i, de melynek irányítói — kevés kivétellel — éppen az ellenkezőt cselekszik. A jelen esetben is, a helyett, hogy a béke szavát hangoztatva, valami közvetítő uton módon kísérelné meg az ellentétek kiegyenlítését, felhasználván, sőt kizsákmányolván a bizonyára hibás törvény keretén belül számára kínálkozó előnyöket, a legmeregvebben visszautasító állaspontra helyezkedik. Azt kívánja a jegyesektől, hogy köttessenek új reversalist, melynek értelmében a születendő gyermekek katolikusok legyenek. Igaz egy csapással két legyet ütne, jól tudván bizonyosan az 1894 évi XXXI. t. cz. rendelkezését, mely szerint új egyezés ez esetben csak akkor volna köthető, ha a vőlegény is katolikus hitre

térne. Ez a legfőbb foku lelkiismeretbeli türelmetlenség, melynek alapja, kuforrása amaz egyháznak közönségesen ösmeretes önzése.

Nem kell alpolgármester?

Irta: **Gondy Károly.**

Ne tessék már izélni! . . . Talán csak nem a polgármester tiltakozik ellene, ha ezen az uton főpolgármester lehet? . . .

Hát ki akkor az a vakmerő, ki az Olymp tetején avatlan kézzel nyul az istenek sorozásába? . . . Zeus! isten nyilat neki! — Talán biz a fő . . . pán elnököl a sorozó bizottságban, tartja a supervisitátot a város még fegyverfogható, illetőleg penaforgató rokantjai felett? . . . igen ő a város polgári Suvicsa, kinek akarata nélkül egy hajszálunk sem görbülhet! . . .

Ejnye az a gallina multorum pu'orum sollicita mater, beagyonülte, kisütötte azt a tojást, a miből a csibét várjuk, mely okosabb lett volna a tyuk anyjánál!

Hyen formán hát sem fő — sem alpolgármesterre nincsen kilátásunk mert ha a főispán ellenünk, ki mellettünk? . . .

Marad tehát a régi polgármester vulgaris a maga antik állásában egy személyben. Pedig nem volna ennél könnyebb, mint őt ketté választani, hiszen két egészről áll: kir. tanácsosból és virtikli polgármesterből. De hát ne álljunk meg a két partinál, üssük a contrát; lassuk ki fizet!

Azt a kis „fő“ praedicatumot megérdemli annyi viszontagságos működése után; legyen három az igazság!

Egyik az Isten egy személyben, a másik három személyben imádják; ezért az „egység és háromság“ közé furakodik a két-ég! — A kettőnél így meg nem álapodhatunk, — tiltja valásunk. — Ki Benned kételkedik, rá átok nehezedik! . . .

A polgármesterség nem rossz mester-ég, kivált népes városban, a hol jobban lehet mesterkedni. Sok tudomány nem kell hozzá, csak a polgárok bizalma; nagy városban elég a virilisek hatalma. Nem nehéz mesterség, csak egyre szab, nem olyan mint a csizmadia-rab, ki alig teszi le a dikicsét, a tripedesen üli le életét. A tripedes egy életen át nem mozog, de a quadripedes minden hat évben inog; azután újra csendesesen áll, ha elmúlik

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

A hidegszívűek.

Irta: **Oertsen M.**

A „Debrecezn“ számára fordította:

Biró Irén.

Egy balban találkoztak, de nem táncoltak egymással: csak távolból találkozott tekintetök, s hidegen elfordultak és alig váltottak egy néma üdvözlést, midőn a meghívottak hosszú láncolata a háziasszonytól bucsút vevé, a szönyeges előcsarnokon áthaladt.

Mindazáltal bátyjánál, Mengsdorf grófnál látogatást tett. Egy félórai csöndes társalgás, mely alatt Valentine szótlanul ült egy alacsony selyemszéken, egy kek selyem függöny árnyékában, egy tánczestély, két összejövetel az ismerősöknél, ez volt minden, és a jéghidegség, mely Brevite grófot, mint valami jéghegyi levegő, körülvette, éppen nem volt alkalmas arra, hogy Valentine comtesse közönyös hidegségét melegebb barátsággá változtassa.

Már régen, mikor Valentine árván maradvá, néhány évet egy elsőrendő nevelőintézetben töltött, felfedezték, hogy „érzelem világa“ hiányos. Nem talált barátót és a szeretőszívű, barátságos bakfisek részéről minden közeledést visszautasított; nem kívánta

érzelmeit senkivel sem közölni, mint azt fiatal szívek szokták; nem rajongott tani önjéért, és nem volt gyöngéd soha. Gyakran kellett ezért büntetésből a következő mondatokat leírnia: „a gőg megtörik“ és „nem szabad makacsnak lennem“. Zárkózott volt mindenki szemben, és nem szolgáltatott anyagot kedves gyermek adomákra, melyeket a rokonok, még későbbi években is föl szoktak hozni. A könnyektől és a csóktól irtózott, és midőn visszatért bátyja házához, hol a szórakozások árjában kellett usznia, úgy látszott hogy az intézeiben reá tett megjegyzések: „mefev“ fásult, feszes, itt sem maradtak el. A kínzó öntudat, hogy a földre esett zseb-kendőt, nem vette föl, a zsámolyszéket nem hozta elő, s hogy egy hölgynek nem csókolta kezét, pedig az úgy látszott, megvárta volna azt, a comtesse erős szemöldökeit még inkább összehúzta.

Anyai szem sohasem árkódott felette; bátyja az anyai barátó, társalkodó, duena vagy ahogy legtöbbször nevezték, a nélkülözhetetlen Marie kisasszony gondjaira bízta, ki mint az elhunyt grófnő ápolója, bizalmas állást foglalt el náluk, anélkül, hogy előtérbe lépett volna.

Nem volt egy lélek sem, aki az elhagyott fiatal leánynak csak egyszer mondta volna: ezt nem szabad tenned, ezt másképp kell tenni! Marie kisasszony vállalt vont s mely meggyőződéssel mindig így felelt: — Ah comtesse, hiszen ön ezt mind jobban tudja mint én!

A város fiatal leányai körükbe fogad-

ták az ujonnan érkezett. De Valentine nem érzett kedvet a sok érzelmes történetet meghallgatni; az apró regényekkel szemben, — melyek hol itt, hol ott játszódtak le a társaságban, egészen hidegen maradt és azt mondhatni, süket volt azon különös hanggal szemben, melyben oly sok van mondva annak, aki azt hallani akarja.

Senki sem tudta, hogy mivel foglalkozik, mert sohasem beszélt róla. Midőn egy hadnagyszékét mellé tolvá, barátságosan e kérdést intézte hozzá: — „Mit művel az egész napon át, comtesse?“ az ő természetes komolyságával így felelt: — „El fogom küldeni önnek órarendemet“. Ettől kezdve tisztli körökben, nem ok nélkül, gőgösnek találták és tánczrendjei a kétszínű posztót nem viselő urak neveivel teltek meg.

Ekkor helyezték Brevite grófot a városba. A negyvenhez közelebb volt már, mint a harminczhoz, haja közt néhány ezüst szál volt, sötét, hideg szemei voltak, s erős arra, mely hajthatatlan akaratereőre mutatott; nem tartozott azon fiatal urak közé, kiket mindenütt tárt karokkal fogadnak, hogy hivatásukat, — mint fáradozó tanácsosok, betöltsék. Tekintete élénk, átható volt. Közönyösnek látszott, a mint a szobába lépett, vagy idege-ekkel találkozott.

Valentine félt azon rohamoktól, melyek „szerelem“ név alatt a kedélybe lopóznak; ködképeknek nevezte, melyek egy áttánczolt éjen át mint tarka pillangók repkednek, de ha közelebből nézzük, nem egyéb mint por-tarka por.

a városi nagy bál, a melyen a főispán Thalyval kezét fog, sőt elébe az ötös fogat is elrobog. — Hej de sok most a meg és elválasztandó; nem hiába van az a sok gyülekezési hűhó! —

A polgármester csupa elnökösködésből nem dolgozhatik becsületesen, és a halmaz munkától nem felelhet meg elnöki tisztének; csak a „bárány“ a város czimerében, ki keveset gondol a polgárok pálmáival; sok a keresete, mert sokan megkeresik és meg is találják mert nála szabad a bemenet. Hozzáferhető, megnyerő modoru, mert nyerni minden vágya, ha egyes polgárok jólététől van a szó. Nem oly szerencsés az osztály sorsjegyekben, mint a „Jó szív“ ígérvényeiben. A közigazgatás, de főképp a háztartásának al- és főközz (o) lágába vetette mindeu reménye horonyját; a Pain-Expeller kitűnő hazi szer. Bizony a francia háztartásban könnyen elteveszhető a „pain“ a peine-nel.

Nyájas, mert szereti a nyáját és az élén a szabadelvű kolomposokat. Választékos az izlése, csak a választásoknál nem válogatós. Nem csak kipróbált szinarany a szabadelvűségben, de maga a próba kő, mihez csak az arany tapad; az Apponyi ezüst, és Thaly rézre indifferens marad. A Király vízben már egyszer úszott, nem sok hízta volt, hogy elolvadt benne; hogy is ne, mikor oly maró volt a két elem keveréke, hogy a főispán is prűskölt tőle. Most azonban — hála az égnek — fojtó, sárga füstje oszloban van: a Király viz nekünk már nem v a l a s z t ó v i z, csak — „választott“ viz.

Hát ily jeles tulajdonok mellett tetszik a polgármester a főispánnak és viszont a polgármesternek a főispán minden tulajdon nélkül. A kölcsönös szeretet képezi már alapját az elkopott városi kölcsönnek; de van is láttatja e kölcsön segélyű egyletnek!

Nyissunk most hát póthittelt ez iker szeretetnek; ne csonkítsuk a polgármester tekintélyét, de fokozzuk a fő-vel és fűzzük szorosabban a fő-höz! Legyen alpolgármester is!

Hogy is esne a méltóságos urnak, ha avval állanánk elő: Hát minek a vármegyénél a főispán és az alispán; nem volna elég a vulgós főispán, ki könnyű szerrel rendőr is lehetne, ha a szükség úgy kívánja? De miféle okozati összefüggés van abban, hogy a pol-

gármester és főispánokból lesznek a rendőrfőnökök és viszont?

A szepeességi kisebb városokban rendszeren a mérszárosnak jut a polgármesteri tiszttség, mert ő a legösmertebb polgár, ki igazságosan méri a húst és husosan az igazságot; nem 56 kron a tehénhúst; főérdeme: nem Jeruzsálemba teszi a vágóhidat, és Makóra a marha vásárt.

Különös kvalifikációja nincsen, tisztán a polgárság kebeléből és nem a hivatal sorompói ből választják; megválasztása napján az ökörnél találja a küldöttség; az ökörré támaszkodva köszöni a benne (mérszáros) elhelyezett bizalmat, és szentül megfogadja, hogy az ökört szarvánál, az embert szavánál fogja majd firolni; megesküszik, hogy sem vérszemet, sem buta ökörszemet nem vet a város vagyonára. Röviden, ő képviseli a polgárságot, ő a polgár, vagy nevezük egyszer magyarosan: polgárnagy, nem nagy polgárnak, mint L. Nagy Balintot nevezhetnök.

Itt e görbe országban azután nincsen annyiféle teendője; délután is ráér gyülekezni, ha délelőt az ökör körül elvégezte fontos teendőjét és ráadásul velős koncokat osztogat állandó vevői között.

Nagy városokban, a kvalifikációt kivéve, minden megfordítva áll: délelőtt kell gyülekezni; délután maga magát vágja a longue-chaise-re a piccolo mellé és a koncokat maga részére tartogatja.

Szepe megye örökös főispánja messze áll a vágóhídtól, nem érzi a vérszagot, nem látja rojtokban és rongyokban a csüngő nadályt, melyet az adóvégrehajtók illesztgetnek a kifáradt nép testére. Vér és vagonszegénység nincsen ott, hol a nemes gróf mulat; mint Essex gróf legyeskedik Erzsebet királynő körül, nem feltétlenül a veres frakkban. Róka vadászat... ember vadászat egy kis hadászat!

A mi főispánunk e tekintetben páratlan körültekintő és nagyon is ül a nyakunkon; még a fekete tagon is nyugtalanodik... hát ha vakmerő szocialisták a tiz éves történyt is kiállják?!!

Máskülönben mi vagyunk a kedvesebb nyája, Bihar megyében az igazi tanyája, ha mindjárt a szatmáriakkal keresztezett a juh nyája

Sok Apponyi juhász őrzi ott a nemzetiiséget; nem lehet eléggé óvni tőlük az emberi

seget! Hát az a néppárt?! Oh az meg nem árt! ha mindjárt püspök lakik Szatmárt!

Tied vagyok, tied Szatmár!

Elég nekem e szózat már!

Igaz, hogy sok szatmári folyomodik a főispán kegyéhez, és került is onnan egynehány főszereplő: de azért ne cseréljünk vármegyét. Jó, jó ha segítünk, de ne a magunk vére feláldozásával.

Most tehát az a kérdése: ki dönt az alpolgármester ügyében? Ki vele! Hiszen egy pár ember kit a többség megemberelt, nem határozhat, kit és mire válasszon meg a város munkásai közzé? Ha spórolni akarunk, ne szórjuk a százezreket oly könnyen és ne sajnáljuk az egy pár forintot a millió jövedelemből, azon hivatalnoktól, mely éppen a tukiadásokat akadályozni van hivatva.

Polgárok! hát nem veszitek-e észre, hogy éppen az a bajunk hogy nincsen alpolgármesterünk? Ily város mint Debreczen, mely századok óta el van hanyagolva és alapjában annyira elhibázva, jobban szükségli az alpolgármestert mint Budapest, mely nagyjában ki van szabva, csak öltögetni kell.

Igen is, tisztelt polgárság, oly szükségünk van e fontos állásu polgármesterre mint a vármegyének az alispánra. Hát ki a lelke a megyének? Talán a főispán? Olyan főispán ki-ből még főkapitány is lehet, nagyon kevés van, ez már a quintessentiája, a többi még triplája sem lehet.

A polgárság követelje és ne várja, hogy oly bizottság határozzon e fontos állás betöltése felett, mely szinte újra választás alá esik. Annak rendre tüzését a »plenum« előtt követelni kell!

Avval állanak elő az alakoskodók és alakoskodók, hogy az alpolgármesternek nincsen votuma sem a közgyűlésen sem a közgyűlésben! — Ha már a polgármestert helyettesíti és nem titkára, fel kell ruházni ugyanazon jogokkal, melyeket egyenrangú társa élvez; utóljára az alezredes nem kapitány helyettes.

Mi az alpolgármestertől nem azt kívánjuk, hogy felesége legyen az özvegy főispánnak, de tisztán a város belső rendezésében, az iparérdekei előmozdításában legyen a fő vezetőnk. Legyen elnöke mindazon polgári ügyeknek, melyek a politikát közvetlenül nem ártatják.

A főispán és főpolgármester a milýennel

— Mit beszélsz?

— Talán eljön az óra, mikor a holnapot megbánod —

— Valentine! Mit nélkülöznek te melletted?

— Egyet, felelt a leány, haját félre simítva homlokáról, azt mondják, hogy hideg vagyok.

— Ah!

— Mindenki került, mig végre magam is csaknem megfagytam, nem szeretném, ha e sorsra jutnál mellettem.

— Ugyanezt mondhatnám neked én is, quittek vagyunk.

— Igen, quittek vagyunk.

Valentine hátradott székén, Achim közelebb hajolt hozzá. A kék és fekete szemek egymásba mélyedtek. Most egy kart érzett vállára neheznedni, fölugrott és karjait kiterjesztette, mintha egy láthatatlan valamitől akarna megmenekülni; de Brevite lassan feléje közeledett; látta magas alakját, mintegy álomban, mindig közelebb és közelebb jönni s egyszerre forró csókot érzett ajkán.

— Valentine, suttozta, szoroson magához ölelte őt, végtelenül szeretlek.

A leány reszkett. Kezét lassan elvonta az övéből és Achim nyakát átkarolva így szólt:

— Akkor quittek vagyunk.

— Oh, hát igaz hogy —

— Achim, hogy lennék különben a tied?

— Mikor mindenkitől azt hallottam, hogy

Senki sem udvarolt neki, mint azt szobája berendezése mutatta, mely férfiasnak tünt föl az által, hogy hiányzottak abból a fölösleges porcellán és bronz csecsebecsek, aranyvágású könyvek és bársony terítők; a butorok is sötétek voltak. Így hiányzott az ő lényéből is a tuzat — szeretetreméltóságok aranyvágása, mely némelyekben vágyat ébreszt, hogy a könyvet elolvassák.

Brevite gróf a nőekkel szemben hideg maradt; de Valentine társaságát kereste, nem azért, mert szép leány volt, hanem mert érdekelt.

Mikor egy napfényes reggelen nyugodtan és komolyan megkérte Mengsdorf gróftól Valentint, senki sem csodálkozott, még Valentin sem.

— Ti nem azok közzé tartoztok, kik szenvedélyes szerelemből kelnek egybe, mondá a bátya. Ti hidegen gondoltok, de egymásnak vagytok teremtvé.

Valentine meg volt győződve arról, hogy Achim jó barátját őhajt benne elnyerni, s igent mondott. Brevite megcsókolta menyasszonya reszkettő kezét és a társaságban érdek-házasságról beszéltek.

Valentine arca egy árnyalattal még halványabb lett.

Jégkirálynői nevetése még jobban gyérült, de a gróf nem vette észre, s nem törődött a szó beszédével, mely a titkos buról szólt.

A tavasz már rég átengedte az uralkodást az ősznek, s a holdfény mindjárt követte a nappali világosságot s közeledett Valentine és Achim esküvőjének ideje.

Előtte való este Valentine a félhomályban szobájában várta vőlegényét. Kin egyhanguan zuhogott az eső, mint valami bölcös dal, Mengsdorf gróf és Marie kisasszony — ki sohasem volt idején készen öltözékével — az emeleti szobákban jöttek-mentek, a függő-lámpa kissé himbálódzott tompán hangzó lépőik alatt, az asztalon egy könyv volt; Turgenjev »Novellák«. Valentine olvasta, vagy legalább akarta olvasni, de végre is bosszus mozdulattal félredobta a könyvet és háborítlanul álmodozott a sötétben.

Csöngettek. Brevite felöltöjt és kalapját az előszobában letéve az inassal beszélt, aztán belépett és kezét csókolt Valentinénak. — Mint mindig.

Az esős szürkület átlépett az estébe.

És miután a székét közelébe tolt, beszélgetni kezdett vele, mint máskor is szoktak, mert nem volt a földön olyan gondolat vagy esemény, a miről ne beszélgettek volna, kivéve egyet.

Mikor már hosszabb ideig nem kapott feleletet, felállott és Valentine széke fölé hajolt. Kék szemét szomorú fényben látta ragyogni, fekete haja homlokán hullámozott.

— Valentine!

— Mit kívánsz?

— Van valami bajod?

— Oh, nincs, mi kánthatna, nem bírok-e mindent, a mit csak a világ nyutthat?

— Kivéve egyet, suttozta Brevite.

— De, szólt Valentine, — hangja elhaló volt, te gazdagabb lehetnél, ha én nem vol-

nék —

tényleg dicsekedhetünk, csak politikai figuránsok, kormány factorok, de nem munkásai sem a vármegyének, sem a városnak.

Nekünk egy városi munkásra van szükségünk, de két urnak szolgálni nem lehet. Ha van a vármegyének egy derék munkás a pánya, úgy legyen a városnak egy alpolgár nagya, ki nekünk legyen felelős, nekünk dolgozzék.

A konzultáció consultationis eredménye az lett, hogy Pozsonyba kell írni egy kis információért.

Hát nem szégyen ezért még a Kraxelhuberéket megkérdezni: mifele fan terem az alpolgármester? — Hát a főispán úgy tudja a leczkéjét!?

Pozsonyhól lopatja a selyem kendőt, a mivel szemünket be akarja kötni!

Eppen most olvasom:

Fiume város közgyűlésén az alpolgármester tette a nagyfontosságú indítványt, hogy a város külön püspökség legyen, vagy egy magyar egyházmegyéhez csatolását kerelmezze.

És az alpolgárnagy hazafias indítványa nagy lelkesedéssel elfogadtatott.

Bizony tanulhatna az édes Debreczen a jó mostoha testvérektől.

A ki a város boldogulását előmozdítja az a haza boldogításán nagyban fáradozik!

Függetlenségi kör bálja.

Még csak egy nap választ el a függetlenségi kör kiünönk-igérkező tánczvizgalomától. Készüljetek rá Debreczen leányai, — mert a mulatságon ugyancsak igénybe lesz véve minden perczetek! — No de különben feleleges a serkentő szó, hiszen mindenki jól tudja, hogy a függetlenségi kör farsangi mulatsága milyen nagy látogatottságnak, közkedveltségnek örvend, s mennyire vonzó családi jellegénél fogva. A Korona-nagyterme egy kis tündérországá alakul át ez alkalommal, s a rege igaz valóvá lesz, ugyanis városunk szebbnél szebb leányai lesznek a tündérek, kik dévaj kedvel, hamiskás mosolylyal, meg egy kis kaesintással uralják teremet, — s a férfiszíveket. A bál sikerét biztosítják a függetlenségi kör derék áldozatkész tagjai, kikből a rendezőség alakult. A rendezőség telke pedig a mi, örökké fiatal szívű és tevékenységű B. Nagy János bátyánk, ki faradhatatlan minden tekintetben. Így képpen a siker jó eleve is biztosítva van. Különben a viszontlátásra holnap, a Korona-ban!

milyen hideg és büszke vagy, legyőztem érzelmeimet: azt hittem, hogy csakis úgy nyerhettem el, ha egyet sohasem említek előttem és birni akartalak mindenáron, mindenáron.

— Mindketten vakok voltunk és miért? És most egyszerre miért esett le szemünkől a hályog?

Az események láthatatlan szálai bonyolulnak és megoldódnak; egy percztől vagy egy pillanattól függ sokszor az egész élet boldogsága.

Achim és Valentine a rég eltűnt szent-vedély ártától legyőzve, azon érzelembe emelkedtek, mely mentől elterjedtebb, annál tisztább, annál inkább magával ragad s mely előtt minden kicsinyesség elenyészik.

Midőn Mengsdorf gróf és Marie kisasszony, az inas kíséretében ki a lámpát hozta, a szobába léptek, Achim az ablaknál állott s letekintett az utcára, Valentine a szoba másik sarkában egy virág-asztal előtt, az azon pompázó kései rózsákban gyönyörködött. Minden változatlan volt, egyet kivéve.

A ki a következő napon az esküvőre menő fogatokat látta gyorsan elrognai az őszi napfényben ragyogó utcákon és talán egy menyasszonyi ruhát is látott fehéríteni, mely mintegy igérni látszott a fenytt és örök szerelmet, szomoruan vállalt vont és ezt gondolta: ők azok! ... modern házasság ... a hidegszívek!

Meghívás.

Tisztelettel kérjük pártunk nagy választmányának összes tagjait, hogy **f. hó 19-én, vasárnap d. u. 2 és fél órákor a függetlenségi-kör helyiségében tartandó választmányi ülésen rendkívül fontos és sürgős ügyek tárgyalására teljes számban megjelenni méltóztassanak.**

A nagy választmány ülése után közgyűlés lesz, a melyre pártunk minden tagját tisztelettel meghívja.

Debreczen, 1896. január 16.

Az elnökség.

Ujdonságok.

* **Városi közgyűlés.** Dégenfeld József gróf főispán a tanácssal egyetértőleg a januári közgyűlést 29-dikére — szerdára tűzte ki. A közgyűlésnek több kiváló fontosságú ügy kölesönös érdekességét.

* **Anyakönyvi igazolványok.** A m. kir. pénzügyminiszter az egyházi ténykedések illetőleg anyakönyvi bejegyzések igazolására szolgáló lelkészi bizonylatok bélyegmentessége tárgyában egy körendeletet bocsátott ki, melyben arra utasítja az illetékkiszabási és adó-hivatalokat, hogy minden oly bizonylatokat melyek kizárólag az egyházi ténykedésekkel illetőleg a vallási kötelezettség teljesítésének igazolására szolgálnak, tehát egyedül vallás, cselokból állítottak ki feltételes bélyegmentesség illeti meg. Szükséges azonban, hogy a bizonylatokon a kiállítás czéjja szembetűnően feljegyeztessék és önként érteik, hogy ezek a bizonylatok más czélra semmi szín alatt sem használhatók.

* **A miskolci villamos vasut közüzem-gatási bejárása** — a mint ottani levelezőnk sürgönyzi — a mai napon volt, melyhez a miniszterium részéről Papp Arpad miniszteri tanácsos jelent meg. Így már nem sokáig marad a villamos vasut ügye vajudó kérdés de mert elismerendő egy ily vasutnak végtelen jelentősége a nagy forgalmu városra nézve.

* **Földrengés Nagybanán.** Nagybanán a mult héten ismét földrengés volt, mely vagy hat másodpercig tartott. A földrengést földalatti pufogtatásszerű zaj kísérte. Az utolsó lökés oly erős volt, hogy az ágyban fekvőt erősen fölfelé lökte a rengés, másokat a falhoz dobott. A moraj hasonló volt ahhoz, midőn ágyuüteg vonul el. Ez alkalommal az állami főgymnázium termineinek plafonja több helyen megrepedt. Ez időtáiban Maramaros-Szigeten és a megye több pontján is észlelték a földrengést, Hosszmezőn és Szarvaszán volt legerősebb a lökés. A földrengés után oly hideg köszöntött be, hogy a kevésbé védett helyeken az aprómarha közül sok elpusztult a hőmére — 25 C^o-ot mutatott.

* **Gondatlanság áldozata.** Miskolczon — mint ottani munkatársunk írja — egy Beniczky Mari nevű asszony lakásáról eltávozván, két kis gyermekét minden felügyelet nélkül otthon hagyta és az ajtót rájuk zárta. Időközben az egyik gyermek a tüzzel játszadozott, a parázsstűz lehullott a földre, a melytől a földön levő szalmatömeg hirtelen tüzet fogva — lángba borult. Az égő szalmából eg pillanat alatt nagy füst keletkezett s a két kis gyermeket az erős füst — óriási kinok között — megfufasztotta. A két ily tragikus véget ért gyermekek hulláját beszállították a közközházba, hol rendőrileg felboncolták; a gondatlan anya ellen pedig a fenyítő eljárást megindították.

* **Uj bor-piaaz.** A városi tanács a bor vásárt, melyet eddig régi időktől fogva dohány beváltó hivatal előtt tartották, január 1-től kezlvé áthelyezte a Bárány csapszékétől jobbra

eső dombos területre. Együttal a szekerek állását, jószágok etetését a dohánybeváltó hivatal előtt betiltotta.

* **Az ezredes kegyelete.** Kolozsvárról írják, hogy az ott állomásozó 21-ik honvéd gyalogezred egyik ezredese az Albrecht-szoborra való adakozásra szólította fel az ezred tisztikarát. Megtörtént, hogy a honvédtisztek közül egyik-másik nem nagyon lelkesedett Albrecht emlékeért s keveset ajánlott fel a szoborra. Az ezredesnek ez a dolog nem igen tetszett, tehát fogta magát és önmaga szabta meg az összeget, melylyel a szobor költségeihez minden tisztnek hozzá kell járulnia s a mit kénytelen-kelletlen is kifize'ni kötelessége. Az adománygyűjtésnek ezen módja a hamisítatlan osztrák szellemre vall. Olyanok ezek az adományok, mint a régi osztrák nemzeti kölesön, melynek az a színezete volt, hogy önkényt ajánlották fel, de a melyet zsendarokkal hajtottak be.

* **Elhunyt ügyvéd.** Annak idején megemlékeztünk dr. Nagy Károly h-szoboszlói ügyvéd elhalálozásáról, most a debreczeni ügyvédi kamara választmánya a hivatalos lap legutóbbi számában közhírré teszi, hogy dr. Nagy Károly h-szoboszlói ügyvéd, elhalálozása következtében, az ügyvédek névjegyzékéből töröltetett.

* **Nagy idők tanuja.** Ruttkay Ede, Pestmegye nyugalmazott tisztviselője, az 1848—49-iki szabadságharc volt nemzetőr hadnagya, 71 éves korában tegnapelőtt d. u. elhunyt.

* **A nőegylet katonbálja.** Holnap este fog az Arany Bika disztermében lezajlani a jótékony nőegyletnek évek óta kedvelt és látogatott farsangi mulatsága, a calicobál. Egyetlen elite-bál ez városunkban, ahol minden fényezés és lesz nélkül lehet mulatni. — Minthogy a nőegylet a jótékony celt tartalmaz első sorban szem előtt, báljának az egyszerűség és egyszerűségben a kegyesség adja meg a legfőbb vonzerőt; e tekintetben egyedül áll, mert a többi elite-bálokban a luxus és bizonyos hideg formások dominálnak. A szép czél és eszme, melynek a nőegylet szolgálatában áll, meg is érdemli, hogy a katonbált közönségünk eddigi pártfogásával karolja fel.

* **A kórházak réme.** Heger Ferenc ausztriai honos donavitzli illetőségű napszámos örökös tetlenséggel tölti napjait. Nyáron könnyen eléledgel. Naponta szerez egy-egy hatóst, a mely neki teljesen elég a napi szükséglet beszerzésére. Aludni rendszeren a természet ölében egy-egy zöld bokor ad helyet. Telen azonban nagyon meggyűlik a baja. A dologtalansághoz szokott ember a hidegek beálltával sorra járja a monarchia különböző kórházait s különféle betegségek ürügye alatt felvételi magát. Ezáltal igen sok költséget okoz illetőségi törvényhatóságának. A belügyminiszter most körendeletben hívta fel a kórházak igazgatóinak figyelmét Heger Ferenczre.

* **Halálozás.** Egy köztisztviselőben álló férfival ismét szegényebb lett társadalmunk. Páll János polgártársunk halálhíret jelentették be szerkesztőségünknek. A haláláról kiadott családi gyászjelentés így szól: „A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk a szeretett ferj. jó apa, nagyapa és sógorának, polgár Páll Jánosnak f. hó 16-án reggeli 2 órákor, életének 71-ik, boldog házasságának 42-ik évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 18-án, d. u. 2 órákor fognak nagypéterfia-utca 841-dik sz. háztól az ev. ref. nagytemplomban tartandó rövid ima után a péterfia-u. sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztesség-tételre rokonainkat és ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Bánatos neje: öz. polgár János, nejevel Gombos Juliánával és gyermekeik; leánya: Róza. Az elhunyt nejenek testvérei: p. Török Ferencz, nejevel és gyermekeik; öz. p. Török Sándorné, és gyermekei; számos közeli és távoli rokonok nevében is. Béke lengjen porai felett!

* **Rendőri hírek.** A zónázó cigányok. Kandi Kálmán és Kacsai Ferencz, a kik nyáron békés sármunkások Nádudvaron, — télen pedig a hegedű varázs hangjával keresik kenyerüket hirtévre akarván szert tenni nagyot gondoltak. — A gondolat tette lón és felig meddig meg is valósult már, midőn gyalog beérkeztek Kabára. Ott megváltották jegyeiket Debreczenig és a mint a vonat beérkezett felültek reá, hogy élvezzék Baross találmányának jótéteményeit. — Mire azonban megérkeztek Debreczenbe a kupében úgy leitták magokat, hogy nem voltak képesek kiszállani a III-ad osztályú kocsiából. A vasútnál levő rendőrök aztán segítettek nekik, de mindjárt pártfogásukba is vették őket és bekísérték oda, a hol nem fáj többé semmi. — Így érkeztek meg a cigányok Debreczenbe. — Cséjokat azonban elérték. Hirnevők van, mert bekerültek az újságba. Jámbor székelyek. Két jámbor székelyudvarhelyi iparos jött el ide hozzánk, a híres debreczeni vásáros hetken eladni portékáit. A vasúthoz közelevő Widderné kocsmájában szálltak meg, és ott lakásukon árusították apró különlegeségeiket. Kelt is a portóka s pár óra alatt 15 frtot árultak. A székely kereskedők a nagy összeget fel akarták váltatni és Widdernéhez fordultak, kinek nem levén aprópénze, ajánlotta Bakó István nevű eselődjét, kit el is küldtek a pénzt felváltani. Bakó azonban a pénzzel ellátott és most a jámbor székelyek birtal tithetik 15 frtnyi vagyonuk — nyomát. Vasúti zsebes, Kelemen Andornak kegyetlen nagy szerencséje van. Nagyon sokszor eleszte már a rendőrség, nem volt kisebb betörés, lopás, a melyben nem kellett volna Kelemen gyantitani. A bíróság azonban bizonyítékok hiányában kénytelen volt Kelemen mindannyiszor felemleni. A furfangos zsebtolvaj mindig tudta igazolni az alibijét. — Tegnap végre utóléte a nemezis, — mert elfogták a vasúti állomásnál éppen abban a perczben, — mikor egy vidék atyafi zsebéből huzta kifelé a pénzes zacskót. A zsebtolvajt kihallgattak természetesen tagadott mindent s azután ügyét áttették a kir. ügyészséghez. Megverték a legügyesebb rendőrt. Csók a Janos és az ő testvére Sándor részeg fővel tegnap délután azt a bolond dogot követték el, hogy az Olajútban Jenei Imre rendőrt, ki egyike a legügyesebb rendőröknek megverték. A két testvért hatóság elleni erőszakért keményen megfogják büntetni. Székely Árpád, a ki cserepes utca 1221 sz. alatt lakik, újra megverte a feleségét. Ez ugyan nem újdonság, de a napi krónikában előfordul.

* **Gazdálkodási szerződésünk felbontása.** Városunk közvilágítási ügye egy cseppet sem felel meg a modern követelményeknek s mind ama mizériák, melyek eddig napirenden voltak, arra indítják a köztörvényhatóság számos tagját, hogy az augsburgi gázipar társulattal kötött harminez éves szerződést a város bontsa fel, s a mai igényeknek megfelelően rendezze városunk közvilágítási ügyét. A köztörvényhatósági bizottság három tagja ez ügyben a közgyűlés ele a következő indítványt terjeszti:

Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés! Miután a Debreczen sz. kir. város és az augsburgi gázipar társulat közt 1870-ben kötött közvilágítási szerződés 30-ik §-a szerint ezen szerződés az 1900-ik év december 31-ére felmondható, miután a gázipar és csőhálózatának jelenlegi berendezése a fejlődött kivanalmaknak és igényeknek meg nem felelő, miután gyakori csőrepedések által a városi lakosság életbiztonságát veszélyezteteti, miután a fejlődöttebb és olcsóbb gázellátás mellett az áraknak lényeges lejjebbállítása alaposan remélhető, miután a villamososság jelenlegi fejlődöttebb állapotában a gázvilágításnak a villamos világtással kapcsolatosan való behozatala s az ezek által előállított hajtóerőnek az ipari célok előmozdítására való kibaszálása Debreczen város fejlesztéséhez és szállításához nagyban hozzájárulna, indítványozzuk, határozza el a bizottsági közgyűlés az augsburgi gázipar társulattal 1870-ben megkötött közvilágítási szerződés azonnali felmondását és rendelje el, hogy a városi tanács haladéktalanul és olyan idő-

ben tegye meg a szükséges előintézkedéseket a közvilágítási ügynek rendezésére, hogy javaslatai még a folyó 1896. évi májusi közgyűlésen tárgyalhatók legyenek.

Egy indítvány. Lapunk tegnapi számban ugyanily című újdonságunkra vonatkozólag ma vettük Ábrahám László Debreczen szab. kir. városi főügyészének alábbi levelét, melyet egész terjedelmében közlünk:

Tekintetes Szerkesztő Ur! A Debreczen f. hó 15-én kiadott 12. számában egy indítvány címen közölt cikkben a f. hó 14-iki jog és pénzügyi bizottsági ülésen a közgyűlés által elrendelt intézkedések késedelmissége tárgyában tett felszólalásomat olyan indokolással kíséri, a melyt én nem használtam, mert én sem rendellenességről, sem fejtlenességről nem szóltam, a vezetőséget pedig fel sem említettem, hanem több bizottsági tagnak interpellációja folytán adtam meg azon felvilágosítást, hogy a mely ügyek előkészítettnek és a tanácsülésbe behozatnak, azok elintézési nyerne, de sajnos a városi adminisztratio, kivált a szakosztályok (mérnöki hivatal) nincsenek elegendő munka erővel berendezve s ezért sok fontos intézmény létesítése késedelmet szenved, — s ennek előre bocsátása után tettem azon indítványt, hogy ha a bizottság már ez alkalommal is tenni akar valamit a hátralékok tárgyában: hívja fel a tanácsot a közgyűlési contrók beterjesztésére, s felemlíttem, hogy a féltékeny tartatni szokott számonkérő széken kívül kívánatos lenne gyakrabban is például havonként számon kérni a hátralékok kimutatását. Ez volt felszólalásom iránya és intenciója. Kérem ezen helyreigazítást becses lapjában főlvétni. — Debreczen, 1896. január 16. teljes tisztelettel Ábrahám László.

Bűnügyi tárgyalások 1896-ik év jan. hó 20—25-ig az alábbi ir. bűnügyekben tartatnak végfelfogások u. m. Január hó 20-án a 2-ik sz. terembe. Mihácsi Bálint ellen erőszakos nem közöszülésért. Fuhrmann Sámuel s társa ellen okirathamisításért. Január 22-én a 3-ik számú teremben Salamon Albert ellen uszora vétésért. Ugyanazon a 2-ik sz. teremben. Fogarasi István s társa ellen lopás és orgazdaság. Horváth Lajos s társa ellen lopás és orgazdaság. Január hó 24-én a 3-ik sz. terembe Goldstein Mór és Szilberman Rozi ellen hamis vádért, Kiss Mária s társa ellen orgazdaság büntetésért, Rompa Lajos ellen lopás büntetésért. Ugyanazon napon a 2. terembe. Ferge János ellen gyilkosság ügyében. Január hó 23-án itéletiridések.

* **Időjárás a kontinensen.** A depresszió északnyugatról Skandinávia fölé vonult, a nyugati maximum pedig megerősödött. Európa nyugati felében a hőmérséklet általánosan zérus fok felett van, úgy hogy a fagyok határa keletre húzódott el. Az idő egyébként tulnyomóan csapadékos. Hazánkban az idő borsos és részben ködös, az előző napokhoz képest a hőmérséklet emelkedett. Ma reggel nyugatról havalás indult meg. Jólát: Felhős és csapadékos hajló idő várható, emelkedő hőmérséklettel és nyugati szelekkel.

* **Elveszett.** Tegnap este a Központi kávéházban, esetleg attól a Kossuth-utca sarkáig egy arany, monogrammal ellátott óra elveszett. Kéretik a szives megtaláló, hogy a II. ker. kapitányságnál jelentkezzék, hol ötvén forint jutalomban fog részesülni.

Táviratok.

Függetlenségi párt bankettje.

Budapest, jan. 17. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Az országos függetlenségi és 48-as párt tegnap este bankettet rendezett Kossuth Ferencz és Justh Gyula tiszteletére.

A párt tagjai, valamint közéletünk számos kitünősége jelent meg a banketten, mely családias jellegű volt.

Az első felköszöntőt Eötvös Károly mondotta Kossuth Ferenczre mint a pártelnökére és Justh Gyulára emelte a jelen voltak lelkes éljenzése közben poharát.

Kossuth Ferencz meghatva mondott köszönetet egy Eötvösnek, mint a pártnak. Hosszabb politikai beszédében azon reményének adott kifejezést, hogy az egyesülés a másik frakcióval sikerülni fog. Kijelentette, hogy a választásokra vonatkozólag a kuriai biráskodást kívánja.

Beszédét, melyet a jelen voltak lelkes éljenzése követte, lelkes szavakkal fejezte be, buzdítva, serkentve a további küzdelemre.

Utána még több tósztot is mondtak.

A társaság az éjjeli órákig a legkedélyesebb hangulatban maradt együtt.

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, jan. 17.

Ülés kezdete délelőtt tíz órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Illyés Bálint, Molnár Antal és Perczel Béné.

Jelen voltak a kormány részéről: Bánffy Dezső br., Perczel Dezső, Erdély Sándor és Wlassics Gyula.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után folytatta a képviselőház a belügyi tárcza költségvetésének tárgyalását.

Az ülés első szónoka Bujanovich Sándor volt, ki a napirend előtt személyes kérdésben szólalt fel. A belügyminiszter czáfolgatásaiival szemben is fenntartotta a girálty választásnál — történt visszaélésekről mondott szavait.

Perczel belügyminiszter azt felelte, hogy egy perczig sem vonta kétségbe Bujanovich jóhiszeműségét; mindazonáltal várja az adatokat, melyekkel ellene bizonyítani fog.

Ugron Gábor kívánta, hogy engedjék meg Bujanovichnak, hogy bizonyító adatait azonnal felsorolja.

Perczel válasza után Szilágyi Dezső indítványára ez elhalasztatott.

Szala Károly a választási visszaéléseket fejtegette. Kijelentette, hogy a mostani kormány és pártja egyebet sem tud, csak mezeven tagadni. Nem néz mást, mint a párturalom megszilárdítását.

Vargies Imre védelmébe vette a kormánypartot.

Kun Miklós óhajtaná a békét, de a békét, de a mi viszonyok között azt teljesen lehetetlennek tartja. Erős kritikát alá veszi Perczel erőszakoskodását.

Perczel polemizál a szónokokkal, s a vádak alól kibújni iparkodik.

Utána Hermann Ottó beszélt szintén a belügyminiszter költségvetés ellen.

A tárgyalást holnap tovább folytatják.

Ülés vége délután 2 órakor.

Megint a fuzió!

Bpest, jan. 17. (A Debreczen ered. táv.) A politikai körökben hire jár, hogy az Apponyi-párt fuziója a kormányparttal kedvezőbb fordulatot vett. A nemzeti pártban is kepevező a hangulat a fuzió iránt, s a párt zöme belemege a fuzióba, s csak néhányan — hir szerint tizenötven — lépnek ki. Egyelőre meglesz a béke, azután pedig a fuzió, ha ugyan addig el nem rontják.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütör
tökön és szombaton este 6-7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és
szombaton d. u. 3-6 óráig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában
nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt
11-12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasár-
naponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a keresk-
kadé mia palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.

Csütörtökön)

Kedden)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap) 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt) 9-12 óráig.

Január 18. A függetlenségi
kör bálja „Korona” disztermében.

Január 18. A debreczeni jótékony nőegylet
karton-bálja.

Január 18. A debreczeni ácsifuság táncvizgal-
ma a Margit fürdő nagytermében.

Január 19. A borbély és fodrász-segédék tánc-
mulatsága a „Margit-fürdő” nagy termében.

Január 19. A debreczeni szabó munkások bálja
az „Arany Bika” disztermében.

Január 22. A debreczeni timár ifjuság táncvizgal-
ma a „Korona” vendéglőben.

Január 25. Kőműves iparosok és segédék tánc-
vizgalma a „Margit fürdő” nagy termében.

Január 25. A polgári kör bálja az „Arany
Bika” disztermében.

Január 25. Sz. Nagy Károly 50 éves jubileuma
Január 29. Az orvos-gyógyszerész-egylet bálja
az „Arany Bika” disztermében.

Február 2. Az iparos kör bálja az „Arany Bika”
disztermében.

Február 15. A jogász- és tisztviselő-kör tánc-
vizgalma.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli ke-
releteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz ked-
den és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelen-
hetnek minden szerdán.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva
hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnep
napon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a be-
adványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u.
5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

Szerelmesek monológjai.

Irtá: Vértesy Gyula.

II. A j o g á s z.

... Igazán, nem értem a papát! Kérek
ötven forintot és küld harminczat. Ha kifize-
tem a felhónapi lakásomat, Miskának a biliárd-
pénzt, meg a mosónómet, hát nem marad egy
garasom se! Szerencse, ebédem van. De hát a
vacsora?

Vacsora? Hátha ki lehetne huzni ezt az
egy hetet még vacsora nélkül. Elsején majd
küld az öreg száz bükköt. Addig pedig to-
gunk kurizálni! Igen, és pedig vacsorás he-
lyeken.

Most mindjárt felveszem a smokingomat
és megyek Juliskáékhoz.

Szegény kis Juliska, hogy meg fog örülni!
Rég nem voltam nála! Pedig milyen pompás
pulykasülttel traktáltak meg a multkor is!
Határozottan oda megyek ma hozzájuk.

És elvégre csinos leány is! Olyan szép
kék szeme van. A kezecskéje meg kicsi és
puha. Puha, miut a bársony! Vacsora előtt
fogunk táncolni is. A hol őt leány van, ott
muszáj táncolni. Véle szívesen is táncolok!
A többi csunya ugyan, de a vacsora kedvéért
meglehet forgatni őket is. . .

Holnap estére meg Miczikéékhez megyek
Ott ugyan csak teát kapok meg sonkát, de az
is valami! Még az is valami, hogy táncolni
nem kell, ellenben míg a mama a másik szo-
bában a teát készíti, hát az alatt lehet egy
csókot lopni a Miczike szép arcáról. Ah, és
milyen édes egy ilyen fogott csók! Persze az
első után meg voltam ijedve, Miczike sirt és
én azt hittem, hogy nincs egyéb hátra, mint
megkérni a kezét — szerencsére nem csele-
kedtem meg és azóta a csókok után nem is
jut az eszembe a házasság. Elvégre a csók
nem bűn s azért, hogy az ember megcsókol-
va'akit, nem kell azt mindjárt el is venni!

Meg azután minek hagyja magát! Ő is
hibás! De azt hiszem, hogy neki is jól esik!
Majd azután, ha férjhez megy valami gazdag
bácsihoz, hát legalább lesz neki egy-két ked-
ves emléke egy-két kedves csókról.

Csak az lenne a baj, ha a mama meg-
tudná! No de csak van annyi esze Micziké-
nek, hogy el nem árul!

Szegény kis Miczikémet milyen régóta
nem láttam már! Persze, ha az embernek
pénze van, hát nem vizitél! Pedig most, hogy
rágondolok, hát csakugyan azt hiszem, hogy
szeretem!

Hogyne szeretném, hiszen olyan jó, olyan
kedves hozzám! Hátha még ha a mama nem
sietne mindig úgy azzal a teával. De alig megy
ki, már jön vissza! És Miczike meg úgy ké-
relt magát! A multkor meg is mondtam neki,
hogy nem szerel, ha nem ebgedi magát meg
se csókolni! Micsoda arcot vágott és hogy
pergett a nyelvecskéje. Hogy mit gondolok en-
ről, hogy ki ő, a kitől csókot lehet köve-
telni!

Alig tudtam megbékíteni! De azóta már
vissza is adott egy csókot. Nem tudom, hogy
lesz holnap? Hopp, de siessünk, már hat óra
s még nem kapok vacsorát Juliskáéknál, ha
későn jelentkezem. Pedig hiába, a szerelem
csak vacsorával jó.

(Folyt. köv.)

Tanügy.

Közéiskolai tanárok képzése. A hit-
talis lap közli a vallás- és közoktatásügyi
miniszternek a nőknek közéiskolai tanári
vizsgálatra bocsátása tárgyában kiadott rende-
letét. A rendelet szövegéből a következőket
emeljük ki:

Habár a nőknek a bölcsészeti szakra
bocsátására vonatkozó intézkedés a közép-
iskolai tanári vizsgálat szempontjából csak 2
év múlva, vagyis az alapvizsgálatra bocsátás
idejében lesz fogantatandó, mindazonáltal,
arra való tekintettel, hogy közéiskolai okle-
velet szerzett nők sikerrel működhetnek majd
tanárokkul felsőbb leányiskolákban és tanítónő
képző intézetekben, s esetleg magánosok által
felállítandó leányközéiskolákban, az illetők
előzetes tájékoztatása céljából már most tu-
datom nagsággal, hogy azon nők, — kik
engedélyemmel rendes halgatókkul vétettek fel
az illető főiskolába, minden további engedély
nélkül ép oly feltételek mellett bocsátandók
a közéiskolai tanári vizsgálatra, mint a fér-
fiak, s velők szemben is az 1883 évi XXX t.
cikknek 60-70 §-ai, illetőleg a hivatali elő-
dömnök 1883. évi december 20-án 50.098 sz.
alatt kelt rendeletével kibocsátott tanárvizgá-
lati szabályzat intézkedései egész terjedelmök-
ben alkalmazandók.

Hogy a nők tanári vizsgálatán semmi-
féle enyhébb elbírálásnak vagy könnyítésnek
helye nem lehet, azt bővebben nem szükséges
fejtegetnem; s hogy általában a legfelsőbb el-
határozást mily szemlemben kívánom alkalmaz-
tatni, arra nézve folyó évi december 19-én
65.719 sz. alatt kelt, az egyetemekhez intézett
rendeletben részletesen nyilatkoztam.

Nincs többé titkos szerelem!

Mikor sajonja van a báloknak és a fiatal
urak a szép szemek varázsától ittason, a sze-
relem mámorától kábultan sietnek haza, mind-
untalan felvetik a kérdést:

— De Ő, vajon Ő szeret-e?

Mert ugy van az, hogy az „Ő” a sze-
relem történetében mindig nagy szerepet ját-
szik. Ez az a rejtélyes „Ő”, a mit hosszas
tanulmányozás után sem lehet eléggé kifür-
készni. Az ismeri „Ő”-t, a ki a szíveket és ve-
ségeket vizsgálja.

Nos hát a szerelem történetében óriási
fordulat állott be. A ki a szíveket és veségeket
vizsgálja, immár nem a megközelíthetetlen örök
hatalom, hanem a Routgen nürzburgi tanár ur,
a ki az ő fotográf készülékével behat az em-
beri s így a leányi szívek titkos redőibe is.

Ez a csuda professzor valamely más tu-
dós collegája, egy lélekbuvár segítségével oda-
módosította, készüléket, hogy a szívekben lakó
érzelmeket, az agyban lakozó gondolatokat
elet nagyságban látja meg. Tehát a mint
nincs ezentul valamely kijelentés kátterében
lappangó gondolat, azonképen nincs a szív
redőiben elrejtett szerelem.

A titkos szerelem ezennel megszűnt, —
mert Routgen tanár készülékével pompásan
meg lehet látni, hogy melyik leány, melyik
ferfi iránt táplál szívében szeretmet.

A készülék egy elegáns frakk zsebében
könnyen elhelyezhető s így ha valamelyik fia-
tal ur bájos kisaeszonyának szíve érzelmet
akarja kipuhatolni, — nincs szüksége a he-
ves ostromra, vagy a szemek égő, vagy hideg
sugarának vizsgálására. Nem szükséges tud-
nia, hogy keze érintésére összerendezte-e a
leánya vagy nem. Elpirult-e vagy nem? Erre
többé nincs semmi szükség.

A bálból tehát nem a kétségbe ejtő
gyöttrődés kíséri haza a szerelmes ifjakat, ha-
nem biztos tudás.

Nem kiderül már ezentul a fiatal ember a
leánykától:

— Szeretsz?

Nem, hanem így szól:

— Routgen készülékem azt mutatja, hogy
szíved kamarájának keyyelmes karosszékeben
az én képem ül.

Erre ő nagysága hasonló őszinteséggel
szól:

— A te szívedben annyi hölgyet látok,
mintha valamely kötő estélyen volnék. Törőd
ki onnan azt a sok asszonynevet s akkor fe-
lelek.

E szerint Routgen nemcsak a tudomá-
nyos, hanem a szerelmes világot is örök há-
lára kötelezte. Másfelől pedig tenger sok sze-
relmi frázisnak kitörte a nyakát. E frázisok t.
i. arra valók voltak, hogy a hölgy szíve ér-
zelmeit kipuhatoljuk.

Ime a századv g remek találmánya.

Közgazdaság.

Köbányai sertés-piacz.

Január 16.

a) Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű
Öreg nehéz (páronként —400 kilg-on felüli súlyban)
49-50-krig. 2. Öreg közép (páronként 300-400 kg.
súlyban) 50-53 krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320-
kilg-on felüli súlyban) 50-53-krig. 4. Fialat közép pá-
onként 250 — kilg., súlyban 45-46-krig. 5. Fialat
könnyű (páronkin 250 kilg-ig terjedő súlyban) —6
kon felüli súlyban) 48-49 krig. 7. Közép (páronkin
280 — kilg., súlyban) 46-krig. 47. Könnyű (pá-
ronként 220-280 kilg-ig terjedő súlyban) 45-46krig.
arjái: 9. Nehéz (páronként 200 kilg-on felüli súlyban
49-50-krig. 10. Közép (páronként 220- kgr. súly-
ban) 43-45-krig. 11. Könnyű (páronként 220 kilg-ig ter-
edő súlyban) 45-46krig Sertés létszám 1896. évi jan.
hó 14. napján volt készletben 50233 db. 1896 év jan.
hó 15-dik — napján felhajtott 147 darab. 1896
jan. hó 15-dik. napján elszállított 270 drb. 1896
január hó 16-dik napjára maradt készletbe, 31912 drb
hízott sertés üzlet irányzata lanyha.

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. — 15.

Irtá: Vértesy Arnold.

(Folytatás)

Neki épen úgy tetszett, épen azért tel-
szett, mert olyan finom, olyan urias, mert
olyan kis kezecskéi vannak, olyan gyermekded
arcácskája és olyan félenk, szelid hangja. A
hatalmas, szálás, izmos és biz egy kissé nyers
lakatos mesternek épen ez tetszett, az a fi-
nomság, szelidség, az a műveltség.

— Mindig olvas a lelkem, — dicsek-
szik vele.

Nyilttér.

Fogorvos dr. Sichermann Adolf.
Med. univ.
Kossuth-utca 2152. (Kardos-ház.)
Rendel: délelőtt 9—12., délután 2—6.

A Bika-szálloda nagytermében

Vasárnap január 19-én és hétfőn 20 ón
csak két szenzációs előadás

**HOMES
&
Mme. FEY**

és Davenport kisasszony

világhírű művészek által rendezve.

Titokzatos, meg nem fejthető kísér-
letek a pszichológia, anamnestika gond-
olatvitel, spiritizmus és somnambulizmus
köréből.

Páholy-ülés és körszék 1.50 kr., zártszék
1 frt, beléptijegy 40 kr, deák-jegy 30 kr.
Jegyek előre válthatók LÁSZLÓ ALBERTNEL,
vasárnap délután a Bika-szálloda portásánál.

Az előadás 7 és fél órakor kezdődik.

Jánosi Bélánál

Kenyérpiacz

Egy liter

**Sestakerti bor 32 és
34 krajczár.**

Első debreczeni női kézimunka ipar.

NŐI KÉZIMUNKÁK,

rajzolva, megkezdve és montirozva, valamint

himzéshez való anyagok

legnagyobb választékban kaphatók

Steiner Gyulánál

DEBRECZEN, Főpiacz, főposta mellett

Nvomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.

Egy csomag élesztő 24 kr. ismételadónak 20% engedmény.

Figyelmeztetés.

A t. cz. háziasszonyok b. figyelmét ezennel van szerencsém
a Berger-féle **élesztőre** felhívni, melynek gyártmánya, a helybeli
piacon már évek óta egyedül általam árusítatik, ugyanitt nálam
beszerezhető kitűnő minőségű **pitlélt rozsliszt kenyérnek**,
továbbá valódi **István-gőzmalmi buza-liszt**, finom **Jamaica**
és **Cuba-rum**, legfinomabb **pecco és mandarin-tea**, **Görzi**
mani, nagyszemű boszn. **szilva**, **szilvaiz** (lekvár) és vékony-
haju **dió**, **tisztított mazsola** és válogatott **mandula**, ugy
egyéb friss és jó minőségű **fűszer-árak** a legjutányosabb áron

KOHN LAJOS

Nagy-Hatvan-utca 1099., Mayer Ferencz-féle ház.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladónak 20% engedmény.

Mindenféle

**ipar, kereskedelmi, gazdasági, ügyvédi
és egyéb**

üzleti könyvek

fél, egész vászon, bőrposztó vagy félbörkötésben
megrendelhető

Hoffmann és Társa

könyvnyomdájában

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Előnyomda.

Rajzterem.